

Wouter Koolmees zet pensioenstelsel in beweging met hypotheekvoordeel.

Minister Wouter Koolmees zet door een studietoelichting over het vrijgeven van een deel van het opgebouwde pensioenkapitaal de pensioendiscussie in beweging.

Printupdate: Arnoud Pensioenvisie 6-1-2018

Pensioenvisie door:

Arnoud Bosch pensioenanalist VDAB.

Tijdens een pensioencongres kondigde de minister Koolmees een studietoelichting aan voor het fiscaal vrijgeven van 20% van het opgebouwde pensioenkapitaal bij aanvang van het pensioen.

Hiermee trekt hij de pensioendiscussie over de streep voor het uitbrengen van het wachtende SER advies met betrekking tot nieuw pensioenstelsel. Hij vermeldt echter hierbij niet dat er door "Netspar" een pensioenrapport hierover reeds eerder is opgemaakt. **Waaruit de gevraagde conclusie reeds getrokken worden** over het vervroegd aflossen van hypotheekschuld met gedeeltelijk pensioenkapitaal.

Door het niet vermelden van het "Netspar" pensioenrapport roept dit vraagtekens op naar de beweegredenen van zijn studietoelichting of wordt dit de krik voor het verwezenlijken van het uitvoeren van het regeerakkoord tot een eigen pensioenpot.

Voor de minister wordt dan het uitgangspunt een **eigen geormerkte pensioenpot** die aan de **pensioendeelnemer** direct is toe te rekenen.

Om de verschillen te overbruggen tussen: een uitkeringsovereenkomst op pensioendatum volgens het traditioneel pensioen systeem en een kapitaaluitkering systeem c.q. beschikbare premieregeling op pensioendatum, waarmee op pensioendatum een pensioen moet worden aangekocht.

Praktisch is het vrijgeven van een deel van het opgebouwde pensioenkapitaal direct uitvoerbaar bij een beschikbare premieregeling en een kapitaal systeem. Mits fiscaal toegestaan.

Voor een uitkeringsovereenkomst is dit minder eenvoudig te realiseren. Mede omdat een levenslange al dan niet geïndexeerde pensioentoezegging op aanvangsdatum van het pensioen getransformeerd moet worden naar een fiscaal opneemkapitaal.

Hier zit het handvat voor de minister om van de uitkeringsovereenkomst naar een eigen pensioenpot te gaan, waardoor ook de traditionele pensioenuitkeringen kunnen profiteren van de voorgestelde hypotheekaflossing met 20% pensioenkapitaal.

Voor het kabinet zijn de voordelen heel groot n.l.:

- Minder hypotheekrenteaftrek
- Bijstand aan gescheiden partners wordt minder
- Schulden zijn eenvoudig te verrekenen
- Erfbelasting over schenkingen wordt hoger
- Een deel zorgsparen wordt hierdoor mogelijk
- Pensioenpremie voor de overheid wordt lager
- Eerder overdracht van nog niet ontvangen belasting over het pensioen kapitaal

De belastingdienst en andere crediteuren kunnen direct beslag gaan leggen op 20% pensioenkapitaal.

Nadelen

Er zijn meer administratieve uitvoeringskosten en onzekere uitkering bij pensioendatum.

Pensioen indexatie wordt definitief afgeschaft.

Generatie bestendigheid wordt uitgesloten door uitsluiting van jaarlijkse indexatie. (indexatie = rentevoet)

Pensioenaankoop door rente gevoeligheid op aanvang pensioendatum.

Benodigd pensioenkapitaal op pensioendatum niet goed mathematisch te berekenen.

Conclusie:

Wouter Koolmees zet pensioenstelsel in (verkeerde) beweging door het voordeel van het kabinet te kiezen.

De minister voert hiermee kabinetsbeleid uit dat niet transparant aan de pensioendeelnemers wordt medegedeeld.

Over de VDAB

De VDAB (Vereniging Docenten Assurantie- en Bankleer) is opgericht 4 november 1994 als belangenvereniging voor het ondersteunen van theoretische- en praktische opleidingstrajecten voor docenten binnen de sector Bank- en Verzekeringswezen voor het mbo- en hbo.

De VDAB heeft zelf initiatieven genomen voor het her- en bijscholen van docenten in het uitvoeringskader van de WET - BIO door het oprichten van de Stichting VDAB – Talent en door het stimuleren van docenten met een jaarlijkse uitreiking van de VDAB – Bokaal.

Onvoorziene fiscale en juridische gevolgen bij invoering WTP

Door Erik L. Daae en Arnoud Bosch

datum: 1-5-2023

Bij invoering van de WTP worden de bestaande pensioenaanspraken van deelnemers en pensioenrechten van gepensioneerden op een pensioenuitkering uit de collectieve middelen (pensioenkapitaal) omgezet in een persoonlijk pensioenkapitaal waaruit het individuele ouderdomspensioen moet worden betaald door het pensioenfonds. Dat persoonlijke pensioenkapitaal is niet opeisbaar en gaat bij overlijden volgens de huidige wettekst van de WTP *)niet over naar diens erfgenaam.

Laten we eens kijken over welke grootorde van pensioenkapitalen we spreken. Uitgaande van 2,5% van zowel aan jaarlijkse indexatie door inflatie als van 2,5% voor de gemaakte reële rendementen bij een tweede pijler pensioen van € 30.000 pr jaar vanaf pensioendatum met 67 jaar. Dan kan de onderstaande tabel voor de pensioenkapitalen worden opgesteld:

Leeftijd	Benodigd Pensioenkapitaal
Op 27 jarige leeftijd	€179.000
Op 37 jarige leeftijd	€229.000
Op 47 jarige leeftijd	€293.000
Op 57 jarige leeftijd	€375.000
Op 67 jarige leeftijd	€480.000
Op 77 jarige leeftijd	€300.000*)

*) De tabel is gebaseerd op het uitgangspunt dat de pensioentoezegging in het genoemde jaar wordt berekend bij aanvang van het pensioen op 67 jaar zonder dat er nog premiestortingen plaats vinden. Het toegezegde pensioen op 27 jaar zal aan jaarlijkse inflatie onderhevig zijn bij uitkering op 67 jaar. Om de koopkracht van het toegezegde pensioen op 27 jaar op peil te houden, zal het pensioenkapitaal op 67 jaar €1.322.000 moeten zijn (€480.000 gedeeld door $(0,975)^{40}$ tot de macht 40) = €1.322.000). Het ontbreken op uitzicht van een koopkrachtig pensioen is een groot nadeel van de WTP. (WTP *) Wet Toekomst Pensioenen)

Een reële mogelijkheid is dat de Belastingdienst deze persoonlijke pensioenkapitalen zal betrekken in de inkomstenbelasting van Box 3. Dat wordt ook gedaan met iemands aandeel in de reserves van een Vereniging van Eigenaren die bij de aangifte door de eigenaar van het appartement in Box 3 moet worden opgegeven en belast. Naar verluidt onderzoekt de Belastingdienst deze mogelijkheid nu reeds.

Daarnaast ontstaat de mogelijkheid van beslaglegging door de 10% opname mogelijkheid op het opgebouwde kapitaal bij aanvang van het pensioen wegens schulden. Binnen de wettelijke grenzen van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet op inkomen.

Ook kan het opgebouwde pensioenkapitaal vraagtekens oproepen bij echtscheiding tussen de partners en de fiscus. Want nu moet bij echtscheiding bij de verdeling van goederen ook met het pensioen rekening worden gehouden.

Erik L. Daae is voorzitter van Stichting Pensioenbehoud en Arnoud Bosch is pensioenanalist van VDAB